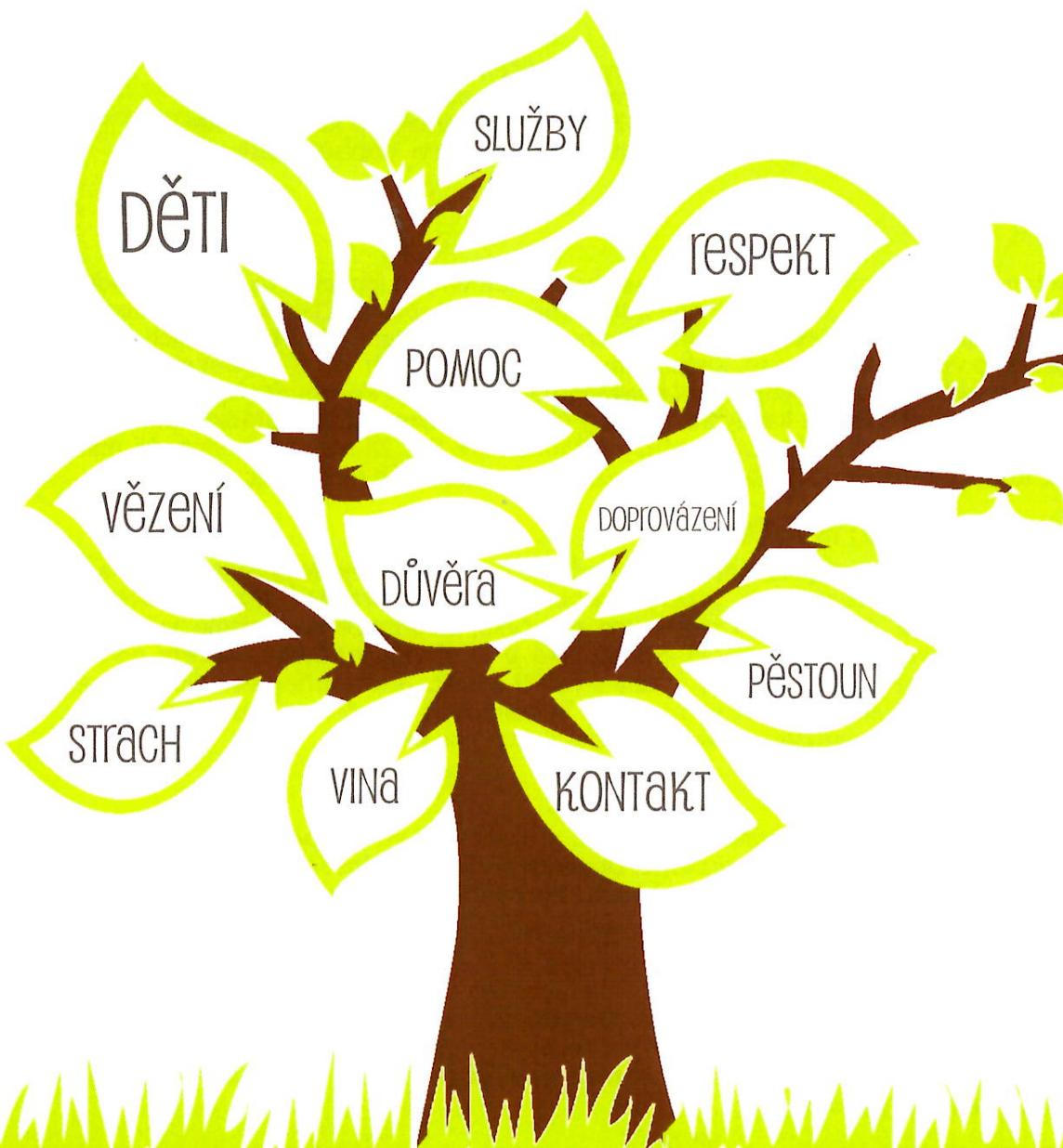

Možná máte více práce, možná potřebujete změnit bydlení, musíte zařídit hodně věcí. Někdy bojujete s pocity hněvu, nespravedlnosti, nelibosti. Možná nechcete, aby dítě udržovalo s uvězněným rodičem kontakt, ale chcete dělat vše, co je pro děti nejlepší.

*Děti potřebují milující podporu svých rodičů
– dokonce i těch za mřížemi. Děti na své rodiče nezapomenou a chtějí vědět, že ani ony nebudou rodiči zapomenuty.*

**MAŁÝ POMOCNÍK pro PĚSTOUNY,
KTEŘÍ PEČUJÍ O DĚTI,
JEJICHŽ RODIČE JSOU VE VĚZENÍ**

Material je součástí projektu
"Děti jsou bez viny".

Více info na
www.cprd-prerov.cz

MALÝ POMOCNÍK PRO PĚSTOUNY, KTEŘÍ PEČUJÍ O DĚTI, JEJICHŽ RODIČE JSOU VE VĚZENÍ

Budování smysluplného a pozitivního vztahu mezi dětmi a jejich uvězněným rodičem nemusí být snadné, ale je to možné. A vaše úsilí by mohlo podpořit vztah, který bude prospěšný všem v rodině. Ačkoli to není vždy vhodné, děti ve většině případů chtějí mít nějaký kontakt s rodiči. Následující nápady vám mohou pomoci...

1. UKAŽTE DÍTĚTI VAŠI ÚCTU A RESPEKT K JEHO RODIČI.

Bez ohledu na vaše osobní pocity vůči uvězněnému rodiči je nejlepší jej před dětmi respektovat. Urážky nebo kritika rodičů pouze přispěje ke stresu a zmatenosti dítěte (dítě často prožívá vůči rodiči na jedné straně lásku a náklonnost a na druhé zlost nebo strach). Namísto odsouzení rodiče, mluvte upřímně o tom, že udělal špatné rozhodnutí, a nyní čelí důsledkům. Použijte tento příklad k posílení významu správných rozhodnutí.

2. PODPORUJTE KONTAKT MEZI RODIČEM A DÍTĚTEM

Kdykoli to bude možné, umožněte dětem, aby si promluvily s rodičem. I když se bude jednat pouze o telefonní hovor. Někdy děti neví, o čem s rodičem hovořit - pokud víte, kdy plánuje zavolat, pomezte dětem se na hovor připravit. Společně vyberte nějaká téma, o kterých bude dítě s rodičem hovořit. Také děti povzbuzujte a pomáhejte jim se psaním dopisů, kreslením obrázků nebo fotografováním fotek.

3. RESPEKTUJTE POCITY DÍTĚTE.

Budťte k dítěti upřímní v tom, kde je jejich rodič. Nesnažte se chránit děti tím, že jim řeknete, že jejich rodič je na služební cestě a podobně. Pokud zjistí pravdu z jiného zdroje (neopatrný soused, článek z novin, kamarád ve škole atd.), budou se na Vás zlobit, přestanou vám důvěřovat a budete jen velmi těžko jejich důvěru získávat zpět. Nemusíte jít do všech podrobností. Způsobem vhodným pro jejich věk a úroveň porozumění jim vysvětlete, že jejich rodič udělal nějaké chyby a nyní musí přijmout důsledky. Povzbuďte děti, aby mluvily o svých pocitech a snažte se, aby věděly, že každý pocit, který mají, je přirozený (je v pořádku rodiče stále milovat a zároveň se na něj zlobit, že nemůže být s námi). Připomínejte jim, že není jejich vina, že máma nebo táta jsou ve vězení. Když rodič něco udělal špatně, to neznamená, že se už o děti vůbec nestará.

4. NAVŠTIVTE RODIČE VE VĚZENÍ.

Pokud má dítě zájem, vezměte jej na návštěvu do vězení. Nejdřív připravte děti na to, co je bude ve vězení čekat - procházení bezpečnostními branami, sezení v návštěvní místnosti, atd. Pokud sami nevíte, co vás čeká, informace si dopředu vyhledejte (např. na webu dané věznice). Stejně jako u telefonních hovorů můžete pomoci dětem s tématy, o kterých by chtěly s rodiči mluvit. Budťte připraveni jim pomoci, když se s rodičem po skončení návštěvy budou loučit - loučení je součástí návštěvy, můžete si pro to vymyslet nějaký rituál, který ho ulehčí.

5. MYSLETE I NA SEBE.

Vaše fyzické a duševní zdraví je důležité, protože děti ve vaší péči jsou na vás závislé. Dostatečně odpočívejte a relaxujte. Dopřejte si životní radosti a snažte se dělat to, co máte rádi a co Vás baví. Starat se o sebe není sobecké, je to nutnost pro to, abyste se mohli dobře starat o druhé.

6. PAMATUJTE, ŽE NEJSTE SAMI.

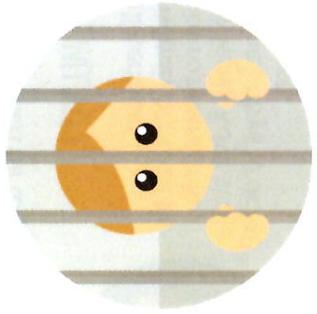
Možná si tak někdy připadáte, ale sami rozhodně nejste. Obrat'te se na svého klíčového pracovníka ve vaší doprovázající organizaci. Můžete si s ním promluvit o těžkostech, kterými procházíte a zároveň získat cenné informace nebo kontakty na další odborníky. Někdy je možné získat kontakty i na další pěstouny, kteří procházejí podobnou situací nebo už jí prošli.

Ná Závěr

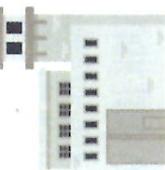
Může se stát, že z nějakého důvodu není kontakt dítěte s rodičem doporučen nebo je dokonce zakázán. V tomto případě se říd'te doporučením (nařízením) soudu či jiných odborníků. Ani v tomto případě si ale před dětmi nevymýšlejte a otevřeně (a věku přiměřeně) sdělte pravdu.

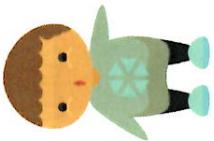
MOJE MÁMA JE VE VĚZENÍ

Vězení (věznice) je místo, kde jsou uvězněni dospělí, kteří jsou odsouzeni za nějaký zločin – to znamená, že porušili nějaká pravidla ve společnosti, kterým říkáme **zákon**. Dospělým, kteří jsou ve věznici, se říká vězni (odsouzení).

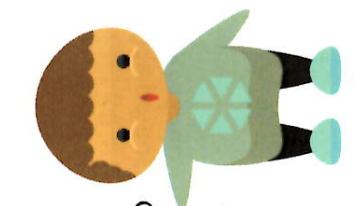
Když je máma uvězněná, ty můžeš žít s...

PŘÍVODCE PRO DĚTI.
JEJICH MÁMA SE OCITLA VE VĚZENÍ.

Lidé většinou nemluví o tom, že je někdo z rodiny ve vězení, protože je to velmi osobní informace.

Možná máš spoustu otázek, ale nikdo z dospělých lidí ve tvorí rodině ti na ně nedokázal odpovědět. Tento průvodce ti může pomoc vysvětlit, co to znamená mít mámu ve vězení.

CO PROŽÍVÁJÍ DĚTI, KTERÉ MÁJÍ MÁMU VE VĚZENÍ

Když jde máma do vězení, může to být velmi těžké, ale v některých případech to může být naopak úleva.

Může prožívat různé pocity, někdy i více pocitů najednou. Pocity se mohou často a rychle střídat. Některé děti pocítí smutek, strach, vinu, nedůvěru, úzkost, vztek a /nebo bezmoc.

Je důležité svoje pocity pochopit a porozumět jím - v tom ti mohou pomoci někteří dospělí.

OTÁZKY, KTERÉ TĚ MOŽNÁ TRÁPI...

PROČ JE MÁMA VE VĚZENÍ?

Lidé jdou do vězení, protože nedodržovali **zákon**. Zákony jsou pravidla, která nám říkají, jak se lidé mají a nemají chovat. Děti mají také pravidla chování. Když ty porušíš nějaké pravidlo, možná pak nebudeš moci ven nebo na počítac. Vězení je jako dlouhý čas, kdy nemůžeš jít ven.

O CO TEĎ BUDĚ SE MNOU?

Dětem se často dost změní život, když jede máma do vězení. Nikdo nemá rád, když se cítí nejistě. Ten, kdo se o tebe teď stará, by ti měl pomoci odpovědět na tyto otázky:

Jak dlouho bude máma ve vězení?
Budu bydlet na tom samém místě?
Budu se muset stěhovat?
S kým teď budu bydlet?
Budu moci zase bydlet s mámou, až se vrátí z vězení?

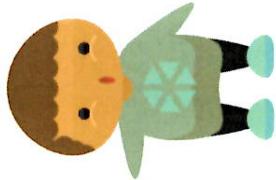
JE TO MOUJE VINA?

NE!! Hodně dětí si myslí, že je to jejich vina, ale tak to není.

Pomůže ti, když s někým, komu můžeš věřit (rodič, pěstoun, vychovatel, psycholog, učitel...), probereš svoje pocity a myšlenky o tom, proč šla tvoje máma do vězení.

PŘIJDU TAKY DO VĚZENÍ?

I když se můžeš v mnohem podobat své mámě, neznamená to, že také skončíš ve vězení.
Každý jsme sám zodpovědný za volby, které ve svém životě děláme.

KDE LIDÉ VE VĚZENÍ BYDLÍ?

Bydlí v místnosti, které říkáme **celá** nebo ložnice. V téhle místnosti jsou postele, skřínky, stůl a židle. Místnosti jsou většinou malé a vypadají všechny stejně. Záchody a umyadla jsou někdy společné.

CO LIDÉ VE VĚZENÍ NOSÍ ZA OBLEČENÍ?

Různé vězni mají různá pravidla oblékání. Často nosí nějaké jednotné obléčení – šedý vězeňský úbor. Když přijdeš na návštěvu, máma se většinou může převléknout do jiného oblečení.

CO LIDÉ VE VĚZENÍ JEDÍ?

Většina lidí ve věznicích jí v jídelnách, které vypadají podobně jako školní jídelny. V některých věznicích se jídlo rozváží lidem do jejich cel.

MAJÍ LIDÉ VE VĚZENÍ TELEVIZI, KNIHOWNU... A MOHOU JÍT VĚN?

Ve většině věznic je speciální místnost, kde se mohou dívat na televizi. Knihovny jsou ve všech věznicích. Obvykle mají lidé ve vězení nějaký čas na procházku po dvoru. Skupiny vězňů se tam mohou jít na hodinu nebo dvě projít ven na dvůr, mohou hrát hry, sportovat nebo si jen tak povídат. Mohou si také vybrat jiné činnosti, které jim dané vězení nabízí.

PRACUJÍ LIDÉ VE VĚZNICÍCH?

Většina lidí má ve vězení povinnost pracovat. Také mohou navštěvovat nějakou školu.

JAK LIDÉ VE VĚZENÍ TRÁVÍ SVŮJ ČAS?

Ve vězení by měli lidé trávit svůj čas smysluplně. Pracují, vzdělávají se nebo chodí na speciální programy (např. odvysíací léčba pro lidi, kteří užívají drogy). Ve volném čase se také věnují svým koníčkům (např. malování), nebo si čtou, sledují televizi, cvičí...

JSOU LIDÉ VE VĚZNICích V BEZPEČÍ A ZDRAVÍ?

Dozorci ve věznicích dohlíží na to, aby byly věznice bezpečné místo. Pokud mají uvěznění lidé nějaké zdravotní obtíže, postará se o ně lekář přímo ve vězení.

MŮŽU VIDĚT SVOJÍ MÁMU, KDYŽ JE VĚZENÍ? MUSÍM?

Většina dětí může svou mamu vidět, i když je ve vězení. Některé děti mohou být ale tak našťvané nebo smutné, že se se svojí uvězněnou mámou nechtějí vidět, některé děti naopak touží po kontaktu. Je dobré svoje pocity říct dospělé osobě, která o tebe pečeje.

Někdy nejsou návštěvy možné, třeba když je věznice příliš daleko, nebo může soud nařídit opatření, která zakazuje, aby se dítě vidělo s mámou. Pokud jsou návštěvy možné, obvykle to ide zorganizovat, ale často to vyžaduje nějaký čas na přípravu.

Po dobu, kdy svého rodiče nemůžeš vidět, si můžeš spolu psát dopisy, můžeš mu namalovat a poslat obrázky, nebo si můžeš telefonovat.

JAK ZJISTIM, KDY MOJE MÁMA PŮJDE DOMŮ?

Většina uvězněných lidí ví, kdy budou propuštěni. Je často nejlepší se jich na to přímo zeptat.

MÁM O TOM MLUVIT?

Někdy dospělí nemluví o uvězněné mámě, protože se bojí, že by tě to rozesmutnilo. Ale většinou je lepší, když svoje pocity ukážeš, než abys je držel/a uvnitř a trápil/a se.

Děti mohou mít strach a mohou si představovat, že věci jsou mnohem horší než ve skutečnosti. **Určitě by sis měl/a říct o pomoc lidem, kterým důvěruješ.**

CO MÁM ŘÍCT OSTATNÍM?

Hodně lidí se stydí mluvit o tom, že mají někoho ve vězení. Může ti pomocí, když zjistíš, že v takové situaci nejsi sám/sama. **Ty jsi neudělala nic špatného, takže se nemusíš cítit zahanbený/á.** Někdy může být jednodušší, když nebudeš o uvězněné mámě mluvit, ale potom nezjistíš, že nějak jiné dítě nemá podobnou zkušenosť. Promluvit si o tom s lidmi, kterým důvěruješ, může pomoci. **Je v pořádku, že máš stálé rád/a svoji mámu.**

Tato brožura vznikla jako součást projektu

DĚTI JSOU BEZ VINY

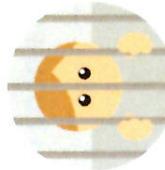
Projekt finančně podpořila Nadace Sirius.

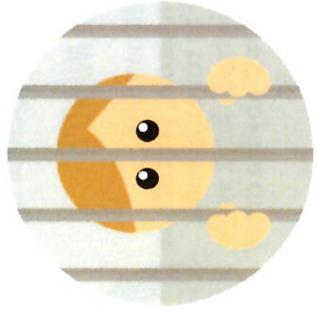
Více o projektu naleznete na našem webu

www.cprdp-rerov.cz

CENTRUM PRO RODINU a DĚTI PŘEROV, Z.S.

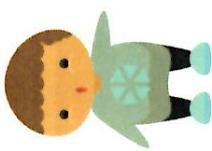

MŮJ TÁTA JE VE VĚZENÍ

Vězení (věznice) je místo, kde jsou uvězněni dospělí, kteří jsou odsouzeni za nějaký zločin – to znamená, že porušili nějaká pravidla ve společnosti, kterým říkáme **zákon**. Dospělým, kteří jsou ve věznici, se říká vězni (odsouzeni).

Když je táta uvězněný, ty můžeš žít s...

- mámou;
- jiným členem rodiny;
- v pěstounské péci u nějakého člena rodiny;
- v pěstounské péci u někoho, koho ještě neznáš;
- v dětském domově.

PRŮVODCE PRO DĚTI.
JEJICHŽ TÁTA SE OCITL VE VĚZENÍ.

Lidé většinou nemluví o tom, že je někdo z rodiny ve vězení, protože je to velmi osobní informace.

Možná máš spoustu otázek, ale nikdo z dospělých lidí ve tvorí rodině ti na ně nedokázal odpovědět. Tento průvodce ti může pomoci vysvětlit, co to znamená mít tátu ve vězení.

CO PROŽIVAJÍ DĚTI, KTERÉ MAJÍ TÁTU VE VĚZENÍ
Když jde táta do vězení, může to být velmi těžké, ale v některých případech to může být naopak úleva.

CENTRUM PRO RODINU A DĚTI PŘEROV, Z.S.
www.cprd-prerov.cz

OTÁZKY, KTERÉ TĚ MOŽNÁ TRÁPÍ...

PROČ JE TÁTA VE VĚZENÍ?

Lidé jdou do vězení, protože nedodržovali **zákon**. Zákony jsou pravidla, která nám říkají, jak se lidé mají a nemají chovat. Děti mají také pravidla chování. Když ty porušíš nějaké pravidlo, možná pak nebudeš moci ven nebo na počítac. Vězení je jako dlouhý čas, kdy nemůžeš jit ven.

CO TĚD BUDĚ SE MNOU?

Dětem se často dost změní život, když jde táta do vězení. Nikdo nemá rád, když se cítí nejist. Ten, kdo se o tebe ted' stará, by ti měl pomoci odpovědět na tyto otázky:

Jak dlouho bude táta ve vězení?
Budu bydlet na tom samém místě?
Budu se muset stěhovat?
S kým ted' budu bydlet?
Budu moci zase bydlet s tátou, až se vrátí z vězení?

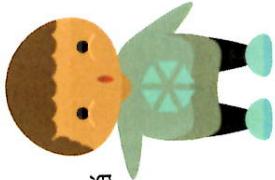
JE TO MOJE VINA?

NE! Hodně dětí si myslí, že je to jejich vina, ale tak to není.

Pomůže ti, když s někým, komu můžeš věřit (rodiče, pěstoun, vychovatel, psycholog, učitel...), probereš svoje pocity a myšlenky o tom, proč šel tvůj táta do vězení.

PŘIJDU TAKY DO VĚZENÍ?

I když se můžete v mnohem podobat svému tátovi, neznamená to, že také skončíš ve vězení.
Každý jsme sám zodpovědný za volby, které ve svém životě děláme.

PRACUJÍ LIDÉ VE VĚZNICích?

Většina lidí má ve vězení povinnost pracovat. Také mohou navštěvovat nějakou školu.

KDE LIDÉ VE VĚZENÍ BYDLÍ?

Ve vězení by měli lidé trávit svůj čas smysluplně. Pracují, vzdělávají se nebo chodí na speciální programy (např. odvysíací léčba pro lidi, kteří užívají drogy). Ve volném čase se také věnují svým koníčkům (např. malování), nebo si čtou, sledují televizi, cvičí...

CO LIDÉ VE VĚZNICích V BEZPEČÍ A ZDRAVÍ?

Dozorci ve věznici dohlíží na to, aby byly věznice bezpečné místo. Pokud mají uvěznění lidé nějaké zdravotní obtíže, postará se o ně lékař přímo ve vězení.

CO LIDÉ VE VĚZENÍ NOSÍ ZA OBLEČENÍ?

Různé věznice mají různá pravidla oblekání. Často nosí nějaké jednotné oblečení – šedý vězeňský úbor. Když přijdeš na návštěvu, táta se většinou může převléknout do jiného oblečení.

CO LIDÉ VE VĚZENÍ JEDÍ?

Většina lidí ve věznici jí výdejních, které vypadají podobně jako školní jídelny. V některých vězeních se jídlo rozváží lidem do jejich cel.

MAJÍ LIDÉ VE VĚZENÍ TELEVIZI, KNIHOVNU... A MOHOU JÍT VEN?

Ve většině věznic je speciální místnost, kde se mohou dívat na televizi. Knihovny jsou ve všech věznicích. Obvykle mají lidé ve vězení nějaký čas na procházku po dvoře. Skupiny vězňů se tam mohou jít na hodinu nebo dvě projít ven na dvůr, mohou hrát hry, sportovat nebo si jen tak povídат. Mohou si také vybrat jiné činnosti, které jim dané vězení nabízí.

JAK ZJISTÍM, KDY MŮJ TÁTA PŮJDE DOMŮ?

Většina uvězněných lidí ví, kdy budou propuštěni. Je často nejlepší se jich na to přímo zeptat.

MÁM O TOM MLUVIT?

Někdy dospělí nemluví o uvězněném tátovi, protože se bojí, že by tě to rozesmutnilo. Ale většinou je lepší, když svoje pocity ukážeš, než abys je držel/a uvnitř a trápil/a se.

Děti mohou mít strach a mohou si představovat, že věc ijsou mnohem horší než ve skutečnosti. **Určitě by sis měl/a říct o pomoc lidem, kterým důvěruješ.**

CO MÁM řÍCT OSTATNÍM?

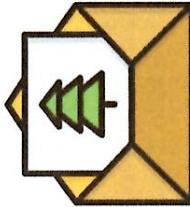
Hodně lidí se stydí mluvit o tom, že mají někoho ve vězení. Může ti pomocí, když zjistíš, že v takové situaci nejsi sám/sama. **Ty jsi neudělal/a nic špatného, takže se nemusíš cítit zahanbený/á.** Někdy může být jednodušší, když nebudeš o uvězněném tátovi mluvit, ale potom nezjistíš, že nějaké jiné dítě nemá podobnou zkušenosť. Promluvit si o tom s lidmi, kterým důvěřuješ, může pomoci. **Je v pořádku, že máš stále rád/a svého tátu.**

Tato brožura vznikla jako součást projektu
DĚTI JSOU BEZ VINY
Projekt finančně podpořila Nadace SIRIUS.

Více o projektu naleznete na našem webu
www.cprd-prerov.cz
CENTRUM PRO RODINU a DĚTI PREROV Z.S.

Po dobu, kdy svého rodiče nemůžeš vidět, si můžete spolu psát dopisy, můžete mu namalovat a poslat obrázky, nebo si můžete telefonovat.